

REFERAT Natur- Klima- og Bæredygtighedsudvalget 2026-2029 d. 15-04-2026

Mødedato Onsdag d. 15. april 2026 kl. 09:00

Mødested Faaborg Genbrugsstation

Mødedeltagere Mads Holdgaard, Ole Folmer Greve, Morten Schjøtt, Rasmus Viereck, Lars Nielsen, Søren Kristensen, Jack Odgaard

Indholdsfortegnelse

Udtalelse fra Faaborg-Midtfyn Kommunes kommunalbestyrelse til Ankestyrelsen om mulig tilsyns	3
--	---

Punkt 48: Udtalelse fra Faaborg-Midtfyn Kommunes kommunalbestyrelse til Ankestyrelsen om mulig tilsynssag

09.08.00-A00-1-24

Resumé

Ankestyrelsen har anmodet kommunalbestyrelsen om en supplerende udtalelse om mulig tilsynssag om manglende beskyttelse af kommunens boringsnære beskyttelsesområder (BNBO) med behov for indsats. Forslag til udtalelse er vedlagt.

Indstilling

Forvaltningen indstiller, at Natur-, Klima- og Bæredygtighedsudvalget og Økonomi-, Erhvervs- og Turismeudvalget anbefaler kommunalbestyrelsen at godkende:

1. udkast til svar til Ankestyrelsen med bilag
2. at forvaltningen per 1. maj 2026 starter proces med påbud / forbud, hvor der ikke er indgået frivillig aftale

Sagsfremstilling

Ankestyrelsen har ved brev af 12. marts 2026 anmodet om supplerende udtalelse fra Faaborg-Midtfyn Kommunes kommunalbestyrelse om mulig tilsynssag (vedlagt som bilag 1).

Ankestyrelsen har bl.a. på baggrund af Faaborg-Midtfyn Kommunes redegørelse til sagen af 12. juni 2025 (godkendt af kommunalbestyrelsen den 4. juni 2025, sag nr. 147) haft dialog med Miljø- og Ligestillingsministeriet om den videre håndtering af sagen, og af ministeriets svar til Ankestyrelsen af 27. november 2025 fremgår bl.a. at:

"Miljø- og Ligestillingsministeriet noterer sig, at kommunerne fortsat ikke har beskyttet alle de BNBO, som deres risikovurderinger tilsiger skulle beskyttes over et halvt år efter fristen d. 1. marts 2025. Af hensyn til at sikre, at alle BNBO beskyttes, og at kommunerne overholder lovgivningen, vil Miljø- og Ligestillingsministeriet indberette de resterende kommuner, som ikke har beskyttet mindst 90 % af deres BNBO til Ankestyrelsen. Der er aktuelt tale om 51 kommuner inden for denne kategori."

Miljø- og Ligestillingsministeriet har den 3. december 2025 oplyst til Ankestyrelsen, at Faaborg-Midtfyn Kommune er blandt de 51 kommuner, der har beskyttet mindre end 90 % af deres boringsnære beskyttelsesområder. Det fremgår således af Ankestyrelsens henvendelse, at Faaborg-Midtfyn Kommune pr. 18. november 2025 har beskyttet 69 % af kommunens BNBO'er.

På den baggrund ønsker Ankestyrelsen en supplerende udtalelse, til at vurdere, om der er anledning til at rejse en tilsynssag. Samtidig ønskes fremsendt en aktuel status for Faaborg-Midtfyn Kommunes beskyttelse af kommunens BNBO'er.

Status på Faaborg-Midtfyn Kommunes indsats for beskyttelse af kommunes BNBO'er

Af Faaborg-Midtfyn Kommunes svar til Ankestyrelsen af 11. juni 2025 (godkendt af kommunalbestyrelsen 4. juni 2025, sag nr. 147) fremgår, at status for beskyttelse af BNBO'er er 39 %. Af Ankestyrelsens henvendelse af 12. marts 2026 fremgår, at i Faaborg-Midtfyn Kommune er beskyttelsen oppe på 69 % af de BNBO'er med indsatsbehov.

Forvaltningen har den 13. april 2026 opgjort en beskyttelse på 63 % af BNBO'er med et indsatsbehov. Årsag til den lavere opnåede beskyttelse er Miljø- og Ligestillingsministeriets udtalelse om genberegning af BNBO og krav om beskyttelse uanset ønske for genberegning (fremsendt af Ankestyrelsen den 12. marts 2026). Det har medført, at der skal beskyttes fem BNBO'er mere, som dermed ændrer på datagrundlaget og dermed den opnåede beskyttelse.

I Faaborg-Midtfyn Kommune er der i alt 65 BNBO'er. Heraf er der 41, der kræver beskyttelse, og 24, der ikke har behov for en beskyttelsesindsats, enten fordi det ikke er nødvendigt eller fordi der ikke er mulighed for erhvervsmæssigt brug af pesticider.

Af de 41 BNBO'er med beskyttelsesbehov er der:

- 26 BNBO'er, hvor der er gennemført indsats på frivillig basis
- 8 BNBO'er under 6 vandværker, hvor indsats med at opnå frivillig aftale med lodsejere er godt i gang (Avernakø, Horne, Nr. Lyndelse, Ryslinge og Vester Aaby)
- 7 BNBO'er under 4 vandværker, hvor indsats ved frivillige aftale er usikker (Brobyværk Andelsvandværk, Midtfyns Vandforsyning - Espe, Nr. Søby og Vester Hæsing)

Forvaltningen har, efter gensidig forståelse med politisk niveau, arbejdet ud fra, at aftaler om BNBO-beskyttelsesindsatsen så vidt muligt skal nås via frivillige aftaler. Der er brugt ekstern konsulentbistand for at understøtte processen med frivillige aftaler.

Kompleks lovgivning har generelt gjort det svært for kommunerne at fortolke på hvilket grundlag forvaltningen må igangsætte en påbuds- eller forbudsproces. Derfor har forvaltningen valgt, på linje med flere andre kommuner, at indhente ekstern juridiske ekspertbistand for afklaring af reglerne.

Fortolkningen er nu faldet på plads og forvaltningen kan nu afkorte processen for frivillige aftaler, ved at overtage forhandlingen for de resterende 7 BNBO'er. Kan der i løbet af meget kort tid ikke indgås en frivillig aftale vil der kunne meddeles et påbud og/eller forbud.

Udkast til svar til Ankestyrelsen

Udkast til svar til Ankestyrelsen er vedlagt i bilag 2. Overblik af vandværker og status for gennemførsel af indsatser pr. 13. april 2026 er vedlagt i bilag 3.

Af udkast til svar fremhæves bl.a. følgende:

- At kommunen er blevet forsinket som følge af en tvivl om reglernes indhold - men har nu fået afklaret usikkerhederne og at der nu sættes fuld fart på at nå i mål med de sidste BNBO'er
- At kommunen per 1. maj overtager opgaven med konkrete aftaler, hvor vandværkerne ikke har gjort det eller ikke er lykkedes med det.
- At kommunen hurtigst muligt vil udstede påbud og/eller forbud ved manglende frivillighed efter 1. maj.
- At det er kommunens forventning at opnå 90-100 % beskyttelse af alle BNBO'er med beskyttelsesbehov inden udgangen af 2026.

Den videre proces med Faaborg-Midtfyn Kommunes indsats for at beskytte kommunens BNBO'er

Forvaltningen er i gang med at kontakte samtlige lodsejere og vandværker, der ikke er i mål med frivillige aftaler. Der vil nu blive sat en frist for indgåelse af frivillige aftale mellem vandværk og lodsejer til 1. maj. Herefter overtager kommunen opgaven med at indgå aftaler og give påbud og/eller forbud.

Det vil kræve yderligere konsulentbistand at gennemføre påbuds- og forbudssagerne. Det forventes, at påbud og/eller forbud er meddelt senest i efteråret 2026.

Afgørelserne kan påklages til Taksationskommissionen. Klage har som udgangspunkt opsættende virkning, som betyder, at påbuddet/forbuddet ikke skal efterkommes før klagesagen er afgjort.

Udkast til svar til Ankestyrelsen vil blive opdateret med seneste procent beskyttet BNBO'er umiddelbart før afsendelse.

Økonomi

Sagen har ingen økonomisk konsekvenser.

Beslutning

Indstillingspunkterne 1 og 2 anbefales overfor Økonomi-, Erhvervs- og Turismeudvalget og kommunalbestyrelsen

Bilag

Bilag 1 - Brev fra Ankestyrelsen af den 12. marts 2026

Bilag 2 - Kommunalbestyrelsens svar til Ankestyrelsen vedr. BNBO - maj 2026

Bilag 3 - Overblik af vandværker og status for gennemførsel af indsatser - 13. april 2026